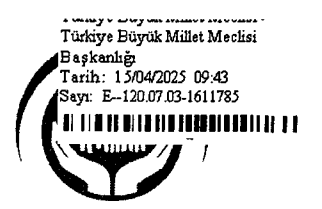

T.C.
AİLE VE SOSYAL HİZMETLER BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

2025 AİLE YILI

Sayı : E-72079556-610-15515870

Konu : Soru Önergesi (7/20685)

ACELE

7/20685
SK 71

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 25.12.2024 tarihli ve 1553950 sayılı yazınız.

İlgi yazı ekinde alınan Hakkari Milletvekili Sayın Öznur BARTİN tarafından Bakanlığımıza yöneltilen 7/20685 Esas Numaralı soru önergesine, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99 uncu maddesi uyarınca hazırlanan cevabi yazımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Mahinur ÖZDEMİR GÖKTAŞ
Bakan

Ek: 7/20685 Cevap Metni (4 Sayfa)

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Doğrulama Kodu: 64965A90-FFF0-47BC-B06B-8081EF59469A

Doğrulama Adresi: <https://www.turkiye.gov.tr/ashb-ebys>

Eskişehir Yolu Söğütözü Mah. 2177. Sk. No:10/A Pk: 06510 Çankaya/ ANKARA

KEP Adresi : ashb@hs01.kep.tr

Bilgi için:Samiye BULUN

Çocuk Gelişimcisi

Telefon No:(312) 705 58 09

Hakkâri Milletvekili Sayın **Öznur BARTİN**'e Ait 7/20685 Esas Numaralı Yazılı Soru
Önergesine İlişkin Cevap Metni

Kadına yönelik şiddetin en uç boyutu olan kadın cinayetleri başta olmak üzere kadına karşı her türlü şiddetin önlenmesi amacıyla “şiddete karşı sıfır tolerans ilkesi” çerçevesinde yürüttüğümüz çalışmalar ilgili kamu kurum ve kuruluşları, üniversiteler, sivil toplum kuruluşları, uluslararası kuruluşlar, özel sektör ve medyanın iş birliğinde çok taraflı ve çok yönlü biçimde devam etmektedir.

Kadına yönelik şiddetle mücadelede gerekli sosyal hizmet müdahalesinin ve koruyucu-önleyici hizmet sunumunun gerçekleştirilmesi amacıyla gerekli kurumsal mekanizmalar tesis edilmiştir. Kadına yönelik şiddetle mücadelede ihtisas kurumsal mekanizmalardan biri olan Şiddet Önleme ve İzleme Merkezleri (ŞÖNİM); şiddetin önlenmesi ile koruyucu ve önleyici tedbirlerin etkin bir biçimde uygulanmasına yönelik destek ve izleme hizmetlerinin verildiği, çalışmalarını yedi gün yirmi dört saat esaslı ile yürüten merkezlerdir. Hâlihazırda 81 ilimizde 84 ŞÖNİM hizmet vermektedir.

Hizmetlerin daha ulaşılabilir kılınması amacıyla Sosyal Hizmet Merkezleri (SHM) bünyesinde Şiddetle Mücadele İrtibat Noktaları oluşturulmuştur. Hâlihazırda 420 SHM Şiddetle Mücadele İrtibat Noktası ilçe bazında hizmet sunmaktadır.

Bakanlığımız bünyesinde hizmet sunan ALO 183 Şiddetle Mücadele Hattı şiddete uğrayan ya da uğrama riski bulunan, destek ve yardıma ihtiyacı olan kadın ve çocuklar için psikolojik, hukuki ve ekonomik danışma hattı 7 gün 24 saat esasında ücretsiz olarak çalışmakta; bu kişilere hakları konusunda ve başvuracakları yerler hakkında bilgi vermektedir. Ayrıca ihmal, istismar ve şiddet vakaları konusunda alınan ihbarlarda vakanın bulunduğu ilin acil müdahale ekip sorumlusuna ve/veya kolluk kuvvetlerine bildirilerek ivedilikle müdahale edilmesi sağlanmaktadır. ALO 183 Hattı'nda şiddet ihbarları için 0 (sıfır) tuşlaması vasıtasıyla önceliklendirme gerçekleştirilmekte olup ayrıca Whatsapp ve BİP platformları üzerinden de hizmet sunmaktadır.

Bakanlığımız ve İçişleri Bakanlığı iş birliğinde şiddet mağduru veya şiddet görme riski altında olan kadınlar için iletişim teknolojisinin sunduğu imkânlardan faydalanılarak Kadın Destek Sistemi (KADES) hayata geçirilmiştir. KADES mobil uygulamasında yer alan acil durum butonuna basılması halinde acil çağrı merkezine ihbar düşmekte ve en yakın kolluk biriminin en kısa sürede mağdurun konumuna intikali sağlanmaktadır.

Alo 112 Acil Çağrı Merkezi, kadına yönelik şiddetle mücadelede kritik bir rol oynayan diğer bir başvuru mekanizmasıdır. Şiddete maruz kalındığında, şiddete maruz kalma riski söz konusu olduğunda veya şiddete tanık olduğunda ALO 112 Hattı üzerinden acil yardım talebinde bulunulabilmekte olup bu çağrılar polis, jandarma veya sağlık ekipleri gibi ilgili birimlere hızla yönlendirilerek mağdurun güvenliği sağlanmaktadır.

Şiddete uğrayan kadınların şiddetten korunması, psikososyal ve ekonomik sorunlarının çözülmesi, güçlendirilmesi ve bu dönemde kadınların varsa çocukları ile birlikte ihtiyaçlarının da karşılanması suretiyle geçici süreyle kalabilecekleri kadın konukevleri 81 ilimizde hizmetlerini sürdürmekte olup Türkiye genelinde Bakanlığımıza bağlı 81 ilde 112 kadın konukevi 2.814 kapasite ile yerel yönetimlere bağlı 13 ilde 35 kadın konukevi 807 kapasite ile STK'lara bağlı 1 kadın konukevi 20 kapasite ile diğer kamu kurumlarına (Göç İdaresi

Başkanlığı) bağlı 2 kadın konukevi 42 kapasite ile olmak üzere toplam 150 kadın konukevi 3.683 kapasite ile hizmet vermektedir.

Ülke genelinde her ilde en az 1 kadın konukevi bulunmakla birlikte konukevlerinin doluluk oranı ortalama %70-75'dir. Ülkemizde daha etkin ve verimli hizmet sunumunun sağlanması amacıyla illerde bulunan kadın konukevlerinin yoğunlukları dikkate alınarak, ihtiyaç duyulması halinde sunulan hizmetlerin niteliğini artırabilmek amacıyla kadın konukevi sayısının artırılması yönünde çalışmalar yapılmaktadır.

2012 yılında 6284 sayılı Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun ile devam eden yıllarda ilgili alt mevzuatın yürürlüğe girmesi ve Türk Ceza Kanunu'nda kadına yönelik şiddet eylemlerinin daha etkin cezalandırılmasına yönelik yapılan değişikliklerle yasal altyapı güçlendirilmiştir. 2023/16 sayılı Cumhurbaşkanlığı Genelgesi, kadına yönelik şiddetle mücadeleyle ilişkin iradenin en üst düzeyde ortaya konduğunun göstergelerinden biri olarak mevzuatta yerini almıştır.

Kadına yönelik şiddetle mücadele çalışmalarına yol haritası niteliğindeki politika belgeleri, ilgili tüm tarafların katkı ve katılımlarıyla düzenli olarak hazırlanıp uygulanmaktadır. Bu kapsamda 2007 yılından bu yana 4 ulusal eylem planı hazırlanmış olup hâlihazırda 2021-2025 yıllarını kapsayan Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele IV. Ulusal Eylem Planı yürürlüktedir. Söz konusu Eylem Planı çerçevesinde 5 ana hedef, 28 strateji ve 227 faaliyet yer almaktadır.

Ulusal Eylem Planının etkin olarak hayata geçirilmesi hedefiyle Yıllık Faaliyet Planları hazırlanmaktadır. Ulusal Eylem Planının 81 il düzeyinde daha etkin biçimde uygulanması amacıyla İl Eylem Planları yürürlüğe konmuştur.

Kadına yönelik şiddetle mücadelede koordinasyon mekanizmaları hem ulusal hem de yerel düzeyde tesis edilmiş durumdadır. Bakanlığımız koordinasyonunda periyodik olarak her yıl bir defa toplanan Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele Koordinasyon Kurulu bu alandaki mevcut uygulamaların değerlendirilmesi, sorunların tespiti, çözüm önerilerinin geliştirilmesi ve uygulanmasına yönelik kurumlar arası iş birliği ve eş güdümün artırılması görevlerini yürütmektedir. Kurul bugüne kadar 17 toplantı gerçekleştirmiştir. Yerel düzeyde ise 81 il düzeyinde vali veya vali yardımcısı başkanlığında toplanan Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele İl Koordinasyon, İzleme ve Değerlendirme Komisyonları ile il düzeyinde yapılan çalışmalar ve il eylem planlarının izleme ve değerlendirmesi yılda en az 6 ayda bir gerçekleştirilmektedir.

6284 sayılı Kanun kapsamında verilen tedbir kararlarının teknik araç ve yöntemler kullanılarak coğrafi bilgi sistemleri üzerinden izlenmesi amacıyla Bakanlığımız, İçişleri Bakanlığı ve Adalet Bakanlığı iş birliğinde Teknik Yöntemlerle Takip (Elektronik Kelepçe) Uygulaması yürütülmektedir. 2015 yılında pilot olarak başlatılan uygulama 2021 yılı itibarıyla 81 ilimize yaygınlaştırılmıştır.

Adalet Bakanlığı ve İçişleri Bakanlığı ile Bakanlığımız arasında yapılan veri entegrasyon çalışmaları ile 6284 sayılı Kanun kapsamında alınan tedbir kararı verileri ve kolluğa yapılan başvurular anlık olarak Bakanlığımız Aile Bilgi Sistemine düşmekte, böylelikle vakaya hızlı ulaşım ve etkin müdahale sağlanmaktadır.

Kadına yönelik şiddetle mücadele politika ve hizmetlerimizin bilimsel kanıtlar temelinde geliştirilmesi amacıyla araştırma ve geliştirme (Ar-Ge) projeleri devam etmektedir. Bu "Türkiye'de Kadına Yönelik Şiddet Araştırması-2024", "Şiddet Uygulayanlara Yönelik Psikososyal Müdahale Modelinin Geliştirilmesi", "Kadına Yönelik Şiddetle Mücadeleye İlişkin

Kurumsal Kapasitenin ve Toplumsal Farkındalığın İletişim Boyutuyla Artırılması Projesi”, “Depremden Etkilenen Bölgede Kadınlara Yönelik Şiddete Karşı Önleyici ve Koruyucu Hizmetlerin Yeniden Yapılandırılması ve Güçlendirilmesi” ve “İhtisaslaşmış Kadın Konukevlerinin Kurumsal Kapasitesinin Geliştirilmesi Projesi” başlıklı projeler devam etmektedir.

Kadına yönelik şiddetle mücadele konusunu mevzuat düzenlemeleri ve kamu politikaları detaylı bir şekilde ele alınmakta, koruyucu-önleyici hizmet kapasitesi nicel ve nitel olarak güçlendirmeye devam etmekte, konuya ilişkin olarak toplumun farklı kesimlerine ulaşarak algı, tutum ve farkındalığın olumlu yönde geliştirilmesi sağlanmakta, politika ve hizmetler veri ve istatistiklerle bilimsel temeller üzerine inşa edilmekte ve tüm bu çalışmalarla Türkiye’nin kadına yönelik şiddetle mücadelesi kararlılıkla sürdürülmektedir.

Bakanlığımızın tüm çalışmaları, yaşamın tüm alanlarında kadınların konumlarının güçlendirilmesi; eğitim ve sağlık imkânlarından eşit bir şekilde yararlanmalarının sağlanması; istihdama ve karar alma mekanizmalarına katılımlarının artırılması; medyada eşitlikçi temsilin sağlanması; kadın erkek eşitliğinin ana plan ve politikalara dâhil edilmesi ve kadına yönelik şiddetle mücadele alanında çalışmaların sürdürülmesini desteklemek üzere yürütülmektedir.

Bu kapsamda, 8 Mart kapsamında, Bakanlığımız tarafından, kadının güçlenmesine yönelik politikaların merkezi ve yerel düzeyde, bütüncül bir bakış açısıyla, etkin ve koordineli bir şekilde yürütülmesini sağlamak amacıyla “**Kadının Güçlenmesi Koordinasyon Kurulu**” ve “**Kadının Güçlenmesi İl Koordinasyon Kurulları**” teşkil ettirilmesini konu alan Cumhurbaşkanlığı Genelgesi 8 Mart 2025 tarihinde Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

“**Kadının Güçlenmesi Koordinasyon Kurulu**” temel olarak kadınlara yönelik sunulan hizmetlerin etkin bir şekilde yürütülmesi amacıyla tüm çalışmaları izlemek, değerlendirmek, koordinasyon ve işbirliğini sağlamak üzere görev yapacaktır. Diğer taraftan, **Kadının Güçlenmesi İl Koordinasyon Kurulları** da kadının güçlenmesine ilişkin çalışmaların yerel düzeyde etkin şekilde yürütülmesi ve takibi amacıyla faaliyet sürdürecektir.

Öte yandan Bakanlığımızca 2024-2028 yıllarını kapsayan ikinci “Kadının Güçlenmesi Strateji Belgesi ve Eylem Planı” hazırlanarak yürürlüğe konulmuştur.

Söz konusu eylem planı kadın erkek eşitliği ilkesinin uygulamada gerçekleşmesi ve kadınlara karşı ayrımcılık içeren uygulamaların ortadan kaldırılmasını sağlayan politika ve tedbirler geliştirilmesi noktasında önemli bir belgedir.

2024-2028 yıllarını kapsayan Kadının Güçlenmesi Strateji Belgesi ve Eylem Planı’nın temel politika eksenleri; Eğitim, Sağlık, Ekonomi, Liderlik ve Karar Alma Mekanizmalarına Katılım, Çevre ve İklim Değişikliği olarak belirlenmiştir. Planda; beş temel politika eksenine ilişkin “5 Temel Amaç”, “20 Strateji”, “83 Faaliyet”e yer verilmiştir.

Eylem planında yer alan politika eksenleri altında ele alınmak üzere kesişen politika alanları belirlenmiş ve bunlar da “Özel Politika Gerektiren Gruplar” ile “Kesişen Çalışma Alanları” olarak iki alt başlıkta ele alınmıştır. Hem “Özel Politika Gerektiren Gruplar” hem de “Kesişen Çalışma Alanları” Strateji Belgesi ve Eylem Planı’nın genelinde temel amaç, strateji ve faaliyetlerin oluşturulmasında dikkate alınmıştır. “Kesişen Çalışma Alanları” kapsamında “Kadın Erkek Eşitliği Eğitimleri”ne de yer verilmiştir.

2024-2028 yıllarını kapsayan Eylem Planı; tüm kamu kurumları, üniversiteler, özel sektör ve sivil toplum kuruluşları ile eşgüdüm içerisinde kararlılıkla yürütülmektedir.

Şiddetin henüz ortaya çıkmadan önüne geçilmesine yönelik olarak gerçekleştirilecek birincil önleme faaliyetleri ve bu bağlamda toplumun tüm kesimlerine yönelik farkındalık çalışmaları Bakanlığımız çalışmalarında önemli bir yere sahiptir. Kadına yönelik şiddetle mücadelede farkındalık oluşturulması ve zihniyet dönüşümünün sağlanması amacıyla ülke genelinde kamu kurum ve kuruluşlarında görevli personele ve toplumun farklı kesimlerine yönelik eğitim ve seminerler gerçekleştirilmektedir. Bu kapsamda 2007 yılından bu yana düzenlenen eğitim ve seminerlerle yaklaşık 4,5 milyon kişiye ulaşılmıştır. Ayrıca kültür, sanat ve medyanın dönüştürücü gücünü kullanarak toplumsal farkındalığı geliştirmek amacıyla çeşitli çalışmalar gerçekleştirilmektedir. Bu çalışmaların en önemli çıktularından biri olarak RTÜK ile iş birliğinde “Medyada Kadına Yönelik Şiddetle Mücadeleye İlişkin Etik İlkeler” rehberi yayımlanmıştır.

Türkiye’de yasal olarak suç sayılan fiiller ile bu fiilleri gerçekleştiren ve bu fiillerden etkilenen kişilere ilişkin idari kayıt verileri, suç şüphesinin öğrenilmesinden iddianamenin kabulüne kadar geçen soruşturma evresi ve iddianamenin kabulüyle başlayıp hükmün kesinleşmesine kadar geçen kovuşturma evresinde görev ve sorumluluğu bulunan yetkili merciler tarafından toplanmaktadır.

Diğer taraftan, Bakanlığımız tarafından çocuklarımızın ve gençlerimizin sağlıklı gelişimini temin etmek amacıyla; çocuklarımızın üstün yararı ilkesi doğrultusunda tüm risklere karşı güçlü ve duyarlı nesiller yetiştirmek üzere koruyucu, önleyici ve destekleyici çalışmalar yürütülmektedir.

Bakanlığımız hizmetlerinde kız çocuklarımız ile erkek çocuklarımız arasında bir farklılık olmayıp, fırsat eşitliği ve toplumsal cinsiyet eşitliği çerçevesinde işlemler yürütülmekte, çocuklar bireysel özellik ve ihtiyaçları dikkate alınarak değerlendirilmekte uygun hizmet modellerinden yararlandırılmaları sağlanmaktadır.

Bakanlığımızca çocuğa yönelik her türlü istismarla etkin mücadele edilmektedir. Hiçbir çocuğun istismara uğramaması için çalışmalarımız devam etmektedir. Çocuğun mağduriyeti ile ilgili Bakanlığımıza intikal eden herhangi bir bilgi veya ihbar anında değerlendirilmekte, çocuk ve ailesi hakkında derhal sosyal inceleme yapılmaktadır.

Soru önergesinde bahsi geçen konu ile ilgili sosyal medyada yer alan haberler ihbar kabul edilerek inceleme yapmak üzere İl Müdürlüğü personelimizce aile ziyaret edilmiştir. Yapılan sosyal inceleme ve değerlendirmeler neticesinde aile KADES uygulaması, önleyici tedbir kararı ve Bakanlığımızın vermiş olduğu diğer hizmet modellerine başvurabilecekleri hakkında İl Müdürlüğümüzce bilgilendirilmiştir. Ayrıca çocuğa 5395 sayılı Çocuk Koruma Kanunu kapsamında ilgili mahkeme tarafından alınan Danışmanlık Tedbiri kararı Milli Eğitim Bakanlığı tarafından uygulanmaktadır.